

บทวิจัย

ผลของการกำกับตนเองด้วยข้อมูลทางคลินิกต่อพฤติกรรมควบคุมโรคเบาหวาน และระดับน้ำตาลสะสมในเลือดของผู้ป่วยโรคเบาหวาน ชนิดที่ 2 ที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้

จุฑามาศ ใบพิมาย*

ยุวดี ลีลคนาวีระ**รุ่งรัตน์ ศรีสุริยเวศน์***

บทคัดย่อ

การควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยเบาหวานให้ได้ตามเป้าหมายยังคงเป็นปัญหาเร่งด่วนที่ต้องเร่งหาวิธีการ เพื่อ ลดภาวะแทรกซ้อน และเพิ่มคุณภาพชีวิตผู้ป่วย การวิจัยกึ่งทดลองนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลการกำกับตนเองด้วยข้อมูลทางคลินิกต่อพฤติกรรมควบคุมโรคเบาหวาน และระดับน้ำตาลสะสมในเลือดของผู้ป่วยโรคเบาหวาน ชนิดที่ 2 ที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยเบาหวานที่ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่าเป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ที่ไม่สามารถควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดได้ (HbA1c > 7%) ในอำเภอปทุมราชวงศา สุ่มตัวอย่างเข้าเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มเปรียบเทียบจากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตอำเภอปทุมราชวงศาที่มีปัญหาการควบคุมเบาหวานมากที่สุด 2 ตำบล ได้กลุ่มทดลองเป็นผู้ป่วยที่รักษาที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเมืองปัก จำนวน 26 คน และกลุ่มเปรียบเทียบเป็นผู้ป่วยที่รักษาที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลตะขบ จำนวน 24 คน กลุ่มทดลองได้ทำกิจกรรมตามกระบวนการกำกับตนเองด้วยข้อมูลทางคลินิก เป็นเวลา 18 สัปดาห์ กลุ่มเปรียบเทียบได้รับการดูแลตามปกติที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล วัดผลก่อน และหลังการศึกษาโดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมควบคุมโรคเบาหวานของผู้ป่วยเบาหวาน และค่าน้ำตาลสะสมในเลือด วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา ไคว-สแควร์ และค่าทีอิสระต่อกัน

ผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลองคะแนนพฤติกรรมควบคุมโรคเบาหวานเฉลี่ยของกลุ่มทดลองเพิ่มขึ้นมากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบ และระดับน้ำตาลสะสมในเลือดลดลงมากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < .05 ผลการวิจัยให้ข้อเสนอแนะว่า การนำการกำกับตนเองด้วยข้อมูลทางคลินิก ไปใช้กับผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่ 2 ที่ไม่สามารถควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดได้ จะช่วยเพิ่มประสิทธิผลการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดได้ดีขึ้น และควรนำกิจกรรมนี้ไปประยุกต์ใช้ในการดูแลผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่ 2 ที่ไม่สามารถควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลอื่น ๆ ต่อไป

คำสำคัญ: การกำกับตนเอง/ข้อมูลทางคลินิก/ พฤติกรรมควบคุมโรคเบาหวาน /น้ำตาลสะสมในเลือด /เบาหวานที่ควบคุมไม่ได้

*นิสิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน) คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี

**ผู้รับผิดชอบหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำกลุ่มวิชาการพยาบาลชุมชน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

***รองศาสตราจารย์ประจำกลุ่มวิชาการพยาบาลชุมชน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา